

3.- Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı; Adana Milletvekili Kemal Sağ'ın, Sosyal Güvenlik Barışı Yasa Teklifi; İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Hakkında Prim Barışı Kanunu Teklifi; Ankara Milletvekili Eşref Erdem'in, 1479 ve 2926 Sayılı Yasalarda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Önerisi; Erzurum Milletvekili Mustafa Nuri Akbulut'un, İş ve Sigorta Barışı Kanunu Teklifi; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 42 Milletvekilinin, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi; Muğla Milletvekili Fahrettin Üstün ile 28 Milletvekilinin, Bağ-Kur ve SSK'ya Ait Birikmiş Prim Borçlarına Ödeme Kolaylığı Getirilmesi Hakkında Kanun Teklifi; Kırşehir Milletvekili Mikail Arslan'ın, Sosyal Güvenlik ve Prim Barışı Kanunu Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/1122, 2/116, 2/124, 2/137, 2/147, 2/379, 2/399, 2/457) (S. Sayısı: 1066) (Devam)

BAŞKAN - 4 üncü maddeyi okutuyorum:

.....

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Trabzon Milletvekili Akif Hamzaçebi.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 4 üncü maddesi hakkında görüşlerimi açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Bağ-Kurun, 2005 yılı itibariyle birikmiş olan ve toplam tutarı 21,3 milyar Yeni Türk Lirasına ulaşmış olan alacaklarını yeni bir ödeme planına bağlamaktadır. Tabii ki, bu ödeme planını konuşurken, şartların olabildiğince, borçluların; yani, esnafımızın, vatandaşımızın, işverenimizin şartlarını dikkate alarak düzenleme yapılırken, yine, sosyal güvenlik kurumlarının içinde bulunduğu malî durumu da dikkate almak gerekir. Bu, tartışılmaz bir gerçek.

Tasarı, birtakım iyileştirmeler yaparken, borçları yeni bir vadeye bağlarken, bunu çok aşırı formalitelere bağlamıştır. Tasarının önemli eksikliklerinden birisi budur değerli arkadaşlar. Görüştüğümüz bu maddede, o formalitelerden birisini taşımaktadır. Hepinizin bildiği gibi, bizim yasalarımızda, en çok formalite, bürokrasi öngören yasalar vergi yasalarıdır. Vergi yasaları çok katıdır, çok sıkı şartlar öngörürler, kayıt düzeni son derece sıkıdır; ama, bu tasarı, vergi yasalarının da ötesine gitmek suretiyle, prim borçlularımıza çok aşırı şartlar, yükümlülükler getirmiştir. Nedir bunlar; örneğin, dilekçeyi yeterli saymıyor. Vergi Barışı Kanunu nasıl uygulanmıştı; Vergi Barışı Kanununda, vergi borçlularının bir dilekçeyle vergi dairesine başvurması yeterliydi.

Bu tasarı, neyi getiriyor; SSK prim borçlularından, Malî durum bildirimini istiyor değerli arkadaşlarım. Malî durum bildiriminde, kasa mevcudunu bildirecek, banka mevcudunu bildirecek, kısa vadeli alacaklarını bildirecek, buna göre Sosyal Sigortalar Kurumu birtakım oranlar hesaplayacak ve borçlunun zor durumda olduğunun anlaşılması halinde, belli indirimler yapılacak değerli arkadaşlar.

İkinci nokta, bu bildirimde beyan edilen bilgilerin doğruluğunu, hem Sosyal Sigortalar Kurumu hem de Maliye Bakanlığının inceleme elemanları araştırabilecek, denetleyebilecek. Eğer, yanlış bilgi var ise, gerçeğe aykırı herhangi bir bilgi var ise, vatandaşımız yanlışlıkla herhangi bir konuda birazcık farklı bilgi beyan etmişse, hakkında, Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanacak. Değerli arkadaşlar, bu, çok aşırı bir şarttır.

Yine, prim borçları 60 ay süreyle vadelendirilirken, cari dönemin, yani, içinde bulunduğumuz dönemin, yasanın yürürlüğünden sonra beş yıl süreyle yaşanılacak o dönemin bütün borçlarını, vatandaşlarımız, esnafımız aksatmadan ödeyecektir. Bir takvim yılında en çok 3 kere aksatabilir. 3 kereden fazla aksatırsa, bu yasadan yararlanma olanağına sahip değil. Yani, zor duruma hiçbir zaman düşmeyecek vatandaş.

Değerli arkadaşlar, beş yıllık bir ödeme süresi öngörüyorsak, beş yıl içinde bütün borçlarını ödeyeceksin, aksatmayacaksın demek biraz ağır bir şart değil midir? Onun vergi barışında çözümleri vardır. Vergi barışında, aksatma halinde biraz daha farklı bir faiz uygulanıyordu; ama, bu tasarı, bu çözümden de uzak kalmıştır.

Yine, şu görüştüğümüz maddede de, eğer, borçlu işverenler, örneğin, sanayi sitesinde yanında iki tane sigortalı işçi çalıştıran bir esnafımız, bu iki çalışandan dolayı sigorta primi borcunu, bu yasaya göre taksitlendirmek için başvurmazsa veya başvurduğu halde, biraz önce saydığım nedenlerden dolayı ödeme yükümlülüklerini yerine getiremezse, kendisi, her türlü devlet yardımından, teşvikinden yararlanamayacak. Yani, daha önce çıkmış olan Teşvik Yasasının getirmiş olduğu olanaklardan, eğer, bu mükellefimiz yararlanıyorsa, buradaki prim borcunu ödemezse, ondan da yararlanamaz hale gelecektir. Değerli arkadaşlar, bunları son derece ağır şartlar olarak görüyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarı ifade ettiğim gibi, 21,3 milyar Yeni Türk Lirası tutarındaki prim borcunu, Bağ-Kur ve SSK'nın alacağını yeniden vadelendiriyor. Bu prim borcuna baktığımızda, sosyal güvenlik kurumları açısından prim alacağına baktığımızda, bunun 16,7 milyar Yeni Türk Lirasının Bağ-Kura ait olduğunu, 4,6 milyar Yeni Türk Lirasının da SSK'ya ait olduğunu görüyoruz ve bu prim borcunun 2002 yılından 2004 yılı sonuna kadar tutarı da yüzde 74 oranında artmıştır. Yani, asıl büyük artış son iki yılda, 2002 yılından 2004 yılı sonuna kadar olan dönemde olmuştur. Bu, olağanüstü bir artıştır.

Peki, bunun gerisinde ne vardır: Tasarıya baktığımızda, 2001 yılı krizi vardır. Değerli arkadaşlar, doğru, 2001 yılı krizi, ekonomide çok önemli etkiler yaratmış ve işverenimizi, esnafımızı zor duruma sokmuştur ve prim borçlarını da ödeyemez hale gelmiştir. Nedenlerden birisi budur değerli arkadaşlar; ama, tek neden bu değildir. Tek nedeni bu olarak görürsek, biz daha çok fazla sayıda prim borçlarına ilişkin düzenleme yapmak zorunda kalırız. Asıl neden değerli arkadaşlar, Türkiye'de istihdam üzerindeki vergilerin yüksek olmasıdır. Ya, kriz geçici bir dönemdir, 2001 krizi hiç olmasaydı, acaba, sosyal güvenlik kurumlarımız, yine,

bu alacak sorunuyla karşı karşıya kalmayacak mıydı? Belki, bu boyutta olmayacaktı, 21,3 milyar Yeni Türk Lirası olmayacaktı; ama, bu kurumlarımız, yine, büyük bir alacak stokuyla, mükellef, vatandaş yönünden büyük bir borç stokuyla karşı karşıya kalacaktı. Çünkü, istihdam vergileri, Türkiye'de son derece yüksektir. Rakam vermek istiyorum size; bunu bir iki kez verdim, tekrar vermek istiyorum; çünkü, işin esası buradadır. Türkiye'deki istihdamın maliyeti, istihdam vergilerinin oranı, muhtasar beyannameyle ödenen Gelir Vergisi stopajını ve sosyal güvenlik primlerini üst üste koyduğumuzda imalat sanayiinde bunun tutarı ücretin yüzde 42,7'sine gelmektedir değerli arkadaşlar. Yüzde 42,7; 30 üyeli OECD, yani Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatında en yüksek orandır. Bu örgütün, OECD örgütünün ortalaması yüzde 26,6'dır. Yani, Türkiye'de istihdam vergileri 30 ülkenin üye olduğu bu OECD örgütünden 16-17 puan daha yüksektir.

Peki, değerli arkadaşlar, bu yüksek istihdam vergileriyle biz gerçekten yeteri miktarda prim tahsil edebiliyor muyuz? Hayır. Bu açıdan da size rakam vermek istiyorum. Türkiye'de toplanan primlerin millî gelire oranı, gayri safî millî hâsılaya oranı 2003 yılında yüzde 6,8'dir, OECD dediğimiz örgütün ortalaması yüzde 9,5'tir, Avrupa Birliği ortalaması yüzde 12'dir. Yani, Türkiye dünyanın en yüksek prim oranlarına, en ağır istihdam vergilerine sahip; ama, bu kadar yüksek oranlara, ağır vergilere rağmen istihdam üzerinden topladığı primlerin toplamı dünya ortalamasının, Avrupa Birliği ortalamasının, OECD ortalamasının gerisinde. Demek ki burada bir yanlışlık var değerli arkadaşlar. İstihdam vergilerini biz eğer gözden geçirmesek Türkiye çok kısa bir dönem sonra yine böyle bir borçların ödenememesi gibi bir sorunla karşı karşıya kalacaktır.

Küreselleşme bizim sanayimizi rekabete açmıştır. Rekabet bizim sanayimizi, bizim esnafımızı, bizim çalışanımızı zorlamaktadır, zor durumda bırakmaktadır. Yüksek vergilerle, yüksek istihdam maliyetiyle bizim devam etme şansımız yok. Aksi taktirde, şu an üstün gibi gözüktüğümüz bütün sektörlerden çıkmak zorunda kalırız.

Değerli arkadaşlar, istihdam vergilerini düşürmek, bence, Türkiye'nin birinci önceliğidir. Kurumlar Vergisi Oranını düşürüyoruz; güzel; ama, öte tarafta istihdam üzerindeki vergiler bütün ağırlığıyla duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan; toparlıyorum.

Bu sorunu çözmeden, Türkiye, sosyal güvenlik sisteminde kalıcı iyileşmelere, maalesef gidemeyecektir.

Sosyal güvenlik sistemine bütçeden yapılan transferler, her geçen yıl artmaktadır. Bakın, hükümet, yüzde 3,6'yla almıştır. Sosyal güvenlik sistemine bütçeden yapılan transferlerin gayri safî millî hâsılaya oranı, yani, millî gelire oranı, 2002 yılında yüzde 3,6'dır, 2003'te yüzde 4,4 olmuştur; hükümet, 2005 yılında bunu yüzde 4,8'e çıkarmıştır. Şimdi, komisyonda olan sosyal güvenlik yasa tasarısı geldiğinde de bu rakamın iyileşeceği kanaatinde değilim değerli arkadaşlar; çünkü, prim matrahı, prim tabanı, Türkiye'de genişleyemiyor. Hükümetin, buna yönelik bir önlemini, önceliğini, maalesef, göremiyoruz; kayıtdışı istihdam, halen, toplam istihdamın yüzde 52'si. Bu istihdam vergileriyle, bunun azalma şansı yok. Bunu

azaltamadığımız sürece, ne sosyal güvenlik sisteminde kalıcı bir iyileşmeyi sağlayabiliriz ne de Türkiye, sanayide, sanayileşmede, rekabet ettiği ülkelerle bir avantaj yakalayabilir.

Değerli arkadaşlar, sosyal güvenlik kurumlarının bu alacak stokunun, 21,6 milyar YTL'lik alacağının bu noktaya gelmesinde bir sorumluluk noktasını daha dikkatinize sunmak istiyorum; bir nedeni daha sunmak istiyorum dikkatinize: Hazineden sorumlu Sayın Bakanımızın, 2005 yılında vermiş olduğu bir demeç vardır: "2005 Mart ayı itibariyle, biz bir prim affı çıkaracağız" demiştir Sayın Hazine Bakanı. Şimdi, 2006'dayız ve biz, bu tasarımı yeni görüşüyoruz. Bir sorumlu bakanın, bu konuda demeç verdiği zaman yapması gereken ilk iş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Sayın Başkan, son cümlelerim.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

...yapması gereken ilk iş, böyle bir tasarımı hemen Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirmektir. Hazineden sorumlu Sayın Bakanın bu cümleyi etmiş olmasına rağmen bu tasarının buraya gelmemiş olmasının sadece Bağ-Kura maliyeti 1,1 milyar YTL'dir değerli arkadaşlar. Bir rakam vereceğim size; 2005 yılı için hükümetin Bağ-Kurda öngördüğü prim tahsilatının tutarı yılbaşında bütçe hedeflerine göre 4,7 milyar YTL'dir. Gerçekleşme ne olmuştur biliyor musunuz; 3,5 milyar YTL. 2004 yılında ne tahsil etmiştir Bağ-Kur; 3,8 milyar YTL. Yani, Bağ-Kur, 2005 yılında, 2004 yılındaki tahsilatının da gerisinde kalmıştır. Bunu, Hazineden sorumlu Sayın Bakanımız niyet mektubunda şöyle açıklıyor: "Çıkan af söylentileri nedeniyle, biz, sosyal güvenlik açıklarında, maalesef, hedefin gerisinde kaldık."

Değerli arkadaşlar "çıkan af söylentisi" dediği Sayın Bakanımızın bizzat kendi demecidir, bir söylenti değildir; vergi barışından sonra, hükümetin, bu yönde, mükelleflerimize, vatandaşlarımıza verdiği umuttur.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi burada bitiriyorum; hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.